

QUẢN LÝ HOẠT ĐỘNG KIỂM TRA, ĐÁNH GIÁ KẾT QUẢ HỌC TẬP CỦA HỌC SINH THPT HUYỆN PHỤNG HIỆP, TỈNH HẬU GIANG – THỰC TRẠNG VÀ BIỆN PHÁP

Huỳnh Trung Cử¹

TÓM TẮT

Kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của học sinh là một hoạt động không thể thiếu đối với cán bộ quản lý các cơ sở giáo dục nói chung, các trường trung học phổ thông (THPT) nói riêng. Bài viết này đưa ra cái nhìn tổng quan về thực trạng quản lý hoạt động kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của học sinh các trường THPT huyện Phụng Hiệp. Trên cơ sở phân tích và đánh giá thực trạng của vấn đề nêu trên, bài viết sẽ nêu một số biện pháp đề xuất nhằm cải tiến quản lý hoạt động kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của học sinh các trường THPT huyện Phụng Hiệp có hiệu quả hơn.

Từ khóa: Kiểm tra, đánh giá, kết quả học tập của học sinh, quản lý

1. Đặt vấn đề

Kiểm tra, đánh giá kết quả học tập (KQHT) của học sinh (HS) là một nội dung quản lý quan trọng trong nhà trường vì đó là khâu cuối cùng vừa đánh giá được KQHT của người học vừa có tác dụng phản ánh trở lại đối với quá trình giáo dục. Các trường THPT huyện Phụng Hiệp đã và đang triển khai việc dạy và học theo hướng phát huy tính tích cực, chủ động, sáng tạo của người học. Do đó cần phải có những biện pháp phù hợp về kiểm tra, đánh giá nhằm đáp ứng yêu cầu đổi mới giáo dục hiện nay.

2. Thực trạng quản lý hoạt động kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của học sinh các trường THPT huyện Phụng Hiệp, tỉnh Hậu Giang

2.1. Những thuận lợi, khó khăn trong thực hiện nói chung và ở tỉnh Hậu Giang nói riêng

Thực tế giáo dục phổ thông những năm qua cho thấy, chương trình giáo dục phổ thông đã có những đổi mới theo hướng tích cực hóa hoạt động của

người học, hướng đến việc phát triển toàn diện phẩm chất, năng lực của người học.

Có nhiều công trình nghiên cứu về đánh giá tập trung nghiên cứu những vấn đề lý luận chung về đánh giá, phương pháp và kỹ thuật đánh giá, các kết quả nghiên cứu đó đã bước đầu được áp dụng trong việc đổi mới đánh giá ở nhà trường phổ thông trong tất cả các môn học. Các hoạt động đổi mới quản lý hoạt động kiểm tra, đánh giá bước đầu cũng được thực hiện trong các nhà trường.

Kiểm tra, đánh giá KQHT của HS trong các trường phổ thông ở nước ta nhìn chung nội dung đánh giá còn hạn hẹp, thiên về kinh nghiệm, hình thức đánh giá còn phiến diện, chưa hướng tới đánh giá được các năng lực, phẩm chất của người học; phương pháp, kỹ thuật đánh giá còn nghèo nàn, chưa đảm bảo tốt được các kỹ thuật cần thiết [1].

Cách đánh giá vẫn chưa đảm bảo được tính chính xác, khách quan, dân chủ, chưa vận dụng linh hoạt các hình

¹Trường THPT Cây Dương – Hậu Giang
Email: cuht.c23cayduong@haugiang.edu.vn

thức kiểm tra, chưa coi trọng đánh giá, giúp đỡ HS học tập thông qua kiểm tra, đánh giá mà chỉ tập trung chú ý việc cho điểm bài kiểm tra, nội dung đánh giá vẫn còn nặng về yêu cầu HS học thuộc lòng nhớ máy móc, ít yêu cầu ở các mức độ cao như hiểu, vận dụng kiến thức, rèn luyện kỹ năng và giáo dục tình cảm, thái độ, cán bộ quản lý (CBQL) và giáo viên (GV) chưa được trang bị một cách đầy đủ về các phương pháp và kỹ thuật đánh giá [2].

2.2. Kết quả khảo sát, đánh giá thực trạng quản lý hoạt động kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của học sinh các trường THPT huyện Phụng Hiệp, tỉnh Hậu Giang

Bảng 1: *Thực trạng quản lý hoạt động kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của học sinh các trường THPT huyện Phụng Hiệp, tỉnh Hậu Giang*

TT	Thực trạng	Mức độ ảnh hưởng đối với CBQL (%)				Mức độ ảnh hưởng đối với GV (%)			
		Rất ảnh hưởng	Ảnh hưởng	Ít ảnh hưởng	Không ảnh hưởng	Rất ảnh hưởng	Ảnh hưởng	Ít ảnh hưởng	Không ảnh hưởng
1	Nâng cao nhận thức, năng lực và trách nhiệm của đội ngũ CBQL, GV về hoạt động kiểm tra, đánh giá KQHT của HS	100,0	0,0	0,0	0,0	93,1	6,9	0,0	0,0
2	Cải tiến kế hoạch hóa công tác quản lý hoạt động kiểm tra, đánh giá KQHT của HS	58,3	41,7	0,0	0,0	76,2	23,8	0,0	0,0
3	Tổ chức tốt công tác tập huấn, bồi dưỡng nghiệp vụ đồng thời đổi mới phương pháp kiểm tra, đánh giá KQHT của HS cho đội ngũ GV	83,3	16,7	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
4	Phối hợp các tổ chức đoàn thể trong nhà trường và gia đình HS trong hoạt động kiểm tra, đánh giá KQHT của HS	83,3	16,7	0,0	0,0	88,5	11,5	0,0	0,0

TT	Thực trạng	Mức độ ảnh hưởng đối với CBQL (%)				Mức độ ảnh hưởng đối với GV (%)			
		Rất ảnh hưởng	Ảnh hưởng	Ít ảnh hưởng	Không ảnh hưởng	Rất ảnh hưởng	Ảnh hưởng	Ít ảnh hưởng	Không ảnh hưởng
5	Xây dựng cơ sở vật chất - kỹ thuật trường học và các điều kiện hỗ trợ đảm bảo cho yêu cầu hoạt động kiểm tra, đánh giá KQHT của HS	58,3	41,7	0,0	0,0	100,0	0,0	0,0	0,0
6	Định kỳ kiểm tra, đánh giá GV trong thực hiện kiểm tra, đánh giá KQHT của HS trong nhà trường	83,3	16,7	0,0	0,0	92,3	7,7	0,0	0,0

Bảng 1 cho thấy hầu hết CBQL và GV đều nhận thức được các nguyên nhân ảnh hưởng đến công tác kiểm tra, đánh giá KQHT của HS. Trong đó, các thực trạng như: nâng cao nhận thức của CBQL, GV về ý nghĩa và tầm quan trọng của công tác kiểm tra, đánh giá KQHT của HS được CBQL cho rằng rất ảnh hưởng đến hoạt động kiểm tra, đánh

giá KQHT của HS; cơ sở vật chất - kỹ thuật trường học, cơ chế chính sách phục vụ KTĐG được GV cho rằng rất ảnh hưởng đến hoạt động kiểm tra, đánh giá KQHT của HS. Các thực trạng còn lại, được CBQL và GV cho rằng ảnh hưởng đến hoạt động kiểm tra, đánh giá KQHT của HS.

Bảng 2: *Thực trạng về đánh giá hai mặt giáo dục các trường THPT huyện Phụng Hiệp*

Năm học	Hạng kiểm					Học lực				
	Tốt	Khá	Trung bình	Yếu	Giỏi	Khá	Trung bình	Yếu	Kém	
2015-2016	81,8	16,3	1,7	0,2	12,9	36,8	42,4	7,0	1,0	
2016-2017	88,5	9,9	1,4	0,2	15,1	42,8	32,9	8,6	0,6	
2017-2018	84,6	13,3	1,2	0,9	13,1	37,3	40,6	8,1	0,9	

Bảng 2 cho thấy việc đánh giá, xếp loại hai mặt giáo dục của các trường THPT huyện Phụng Hiệp đã có những bước tiến triển tốt, luôn đạt và vượt yêu cầu của Thông tư số 42/2012/TT-BGDĐT ngày 23 tháng 11 năm 2012 của Bộ trưởng Bộ Giáo dục và Đào tạo.

Tuy nhiên, thực tiễn tổ chức quản lý hoạt động kiểm tra, đánh giá KQHT của HS các trường THPT huyện Phụng Hiệp gặp không ít khó khăn, hạn chế vì:

Nhận thức của một bộ phận CBQL, GV về ý nghĩa và tầm quan trọng của công tác kiểm tra, đánh giá KQHT của

HS chưa cao. Việc định kỳ kiểm tra, đánh giá GV trong thực hiện kiểm tra, đánh giá KQHT của HS trong nhà trường thực hiện chưa thường xuyên.

Công tác phối hợp các tổ chức đoàn thể trong nhà trường và gia đình HS trong hoạt động kiểm tra, đánh giá KQHT của HS chưa đồng bộ.

Việc lập kế hoạch thực hiện quy định về kiểm tra, đánh giá thiếu cụ thể và đồng bộ.

Việc tập huấn, bồi dưỡng nghiệp vụ, đổi mới phương pháp kiểm tra, đánh giá KQHT của HS cho đội ngũ CBQL, GV chưa kịp thời.

Xây dựng cơ sở vật chất - kỹ thuật trường học và các điều kiện hỗ trợ chưa đảm bảo cho yêu cầu hoạt động kiểm tra, đánh giá KQHT của HS.

Khảo sát thực trạng cho thấy việc kiểm tra, đánh giá KQHT của HS các trường THPT huyện Phụng Hiệp đạt kết quả. Tuy nhiên, các trường chưa thực hiện tốt việc quản lý hoạt động kiểm tra, đánh giá KQHT của HS, dẫn đến hiệu quả khoa học về quản lý của hoạt động chưa cao.

3. Các biện pháp quản lý hoạt động kiểm tra, đánh giá kết quả học tập của học sinh

Qua nghiên cứu của các chuyên gia viết về quản lý hoạt động kiểm tra, đánh giá KQHT của HS [1], [2], [3], chúng tôi đề xuất các biện pháp sau nhằm quản lý hoạt động kiểm tra, đánh giá KQHT của HS tại huyện nhà được tốt hơn.

3.1. Biện pháp về nhận thức

Mục tiêu của biện pháp nhận thức là nâng cao nhận thức, ý thức trách nhiệm và tầm quan trọng của hoạt động kiểm tra, đánh giá KQHT của HS cho CBQL, GV trong quá trình dạy học; đồng thời nâng cao năng lực của GV về biên soạn câu hỏi, biên soạn một đề kiểm tra thường xuyên, định kỳ và kiểm tra học kỳ.

Nội dung là tuyên truyền, phổ biến các văn bản quy phạm pháp luật về hoạt động kiểm tra, đánh giá KQHT của HS như: Công văn số 8773/BGDĐT-GDTrH ngày 30 tháng 12 năm 2010 của Bộ Giáo dục và Đào tạo về việc hướng dẫn biên soạn đề kiểm tra; Thông tư số 58/2011/TT-BGDĐT ngày 12/12/2011 về việc đánh giá, xếp loại HS THCS và HS THPT. Bên cạnh đó phải bồi dưỡng cho CBQL, GV nhận thức đúng về vai trò của kiểm tra, đánh giá KQHT của HS trong quá trình dạy học.

3.2. Biện pháp về tổ chức thực hiện

Biện pháp này nhằm cải tiến kế hoạch hóa công tác quản lý hoạt động kiểm tra, đánh giá KQHT của HS, tổ chức tốt công tác tập huấn, bồi dưỡng nghiệp vụ, đổi mới phương pháp kiểm tra, đánh giá KQHT của HS cho đội ngũ GV. Giúp tổ trưởng chuyên môn, nhóm bộ môn, GV xây dựng kế hoạch và quy trình kiểm tra, đánh giá KQHT của HS cho bộ môn, thực hiện đúng theo kế hoạch và quy trình kiểm tra, đánh giá KQHT của HS nhằm đảm bảo chất lượng giáo dục.

Biện pháp về tổ chức thực hiện gồm các nội dung sau:

- Phân tích thực trạng quản lý hoạt động kiểm tra, đánh giá KQHT của HS.

- Xác định mục tiêu, chỉ tiêu phát triển nhà trường.

- Xác định các mục tiêu, chỉ tiêu và kế hoạch hoạt động kiểm tra, đánh giá KQHT của HS ở nhà trường tương ứng với các mục tiêu.

- Xác định các nguồn lực thực hiện hoạt động kiểm tra, đánh giá KQHT của HS.

- Giám sát, đánh giá thực hiện kế hoạch.

- Trình bày kế hoạch.

- Tập huấn cho GV một số vấn đề về dạy học theo định hướng phát triển năng lực HS; một số kỹ thuật đánh giá; sử dụng kỹ thuật đánh giá trong quá trình tổ chức dạy học và những định hướng đổi mới kiểm tra, đánh giá trong quá trình dạy học tại trường phổ thông.

- Trao đổi tổ, nhóm qua các chuyên đề về kỹ thuật xây dựng ma trận đề (đề kiểm tra bao gồm các câu hỏi, bài tập tự luận hoặc trắc nghiệm); mô tả từng mức độ nhận thức theo bốn mức độ yêu cầu: nhận biết, thông hiểu, vận dụng, vận dụng cao.

- Kết hợp một cách hợp lý giữa phương pháp kiểm tra tự luận và kiểm tra trắc nghiệm, giữa kiểm tra lý thuyết và kiểm tra thực hành trong mỗi đề kiểm tra.

3.3. Biện pháp phối hợp

Việc phối hợp giữa các tổ chức đoàn thể trong nhà trường và gia đình

HS trong hoạt động kiểm tra, đánh giá KQHT của HS giúp tạo ra sự đồng thuận trong hoạt động kiểm tra, đánh giá, qua đó, nâng cao tính khách quan, công bằng, tin cậy trong các đợt kiểm tra, đánh giá.

Một số nội dung của phương pháp phối hợp:

- Phối hợp với tổ chức Công đoàn tuyên truyền tới GV các văn bản quy phạm pháp luật liên quan đến hoạt động kiểm tra, đánh giá KQHT của HS.

- Phối hợp với tổ chức Đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh tuyên truyền cho HS về ý thức học tập chủ động, phương pháp học tập tích cực, thói quen tự học; khuyến khích phát huy tư duy sáng tạo, tìm hiểu khoa học, thực hành, làm cho học sinh tích cực học tập văn hóa, tích cực hóa sự phấn đấu của HS nhằm đạt được các kiến thức sâu sắc và vững chắc.

- Phối hợp với Ban đại diện Hội Cha mẹ HS để tuyên truyền tới gia đình HS về việc nuôi dưỡng, chăm sóc, tạo điều kiện cho con cái được học tập, rèn luyện, tham gia các hoạt động của nhà trường.

3.4. Biện pháp đầu tư

Đầu tư xây dựng cơ sở vật chất - kỹ thuật trường học và các điều kiện hỗ trợ đảm bảo cho yêu cầu hoạt động kiểm tra, đánh giá KQHT của HS. Phát triển tốt hệ thống cơ sở vật chất - kỹ thuật đáp ứng các yêu cầu cho giáo dục phổ thông.

Ngoài ra phải sử dụng cơ sở vật chất - kỹ thuật quả cao; bảo quản hệ

thống cơ sở vật chất - kỹ thuật theo đúng các quy định của Nhà nước.

Nội dung của phương pháp này là:

- Rà soát, kiểm tra sơ cơ vật chất - kỹ thuật: phòng học, phòng chức năng; thiết bị giáo dục; thư viện hiện có trong nhà trường.

- Lập kế hoạch đề nghị xây dựng phòng học, phòng thí nghiệm thực hành, bổ sung trang thiết bị, sách thư viện phục vụ cho công tác dạy học nói chung, hoạt động kiểm tra, đánh giá KQHT của HS nói riêng.

- Giáo dục tinh thần trách nhiệm và ý thức sử dụng tiết kiệm cơ sở vật chất - kỹ thuật trường học.

3.5. Biện pháp kiểm tra

Nhằm định kỳ kiểm tra, đánh giá GV trong thực hiện kiểm tra, đánh giá KQHT của HS trong nhà trường và đánh giá được mức độ thực hiện kế hoạch hoạt động kiểm tra, đánh giá KQHT của HS, của từng GV. Qua đó giúp cho hiệu trưởng tìm ra những ưu điểm, hạn chế để điều chỉnh việc lập kế hoạch, tổ chức, chỉ đạo.

Các nội dung gồm:

- Kiểm tra sổ điểm, chương trình tính điểm; kiểm tra việc chấm, trả bài

cho học sinh của giáo viên; việc nhận xét sự tiến bộ của từng học sinh trong việc chấm bài.

- Kiểm tra về việc lập kế hoạch hoạt động kiểm tra, đánh giá của tổ chuyên môn, GV.

- Kiểm tra về nội dung, hình thức, phương pháp, quy trình kiểm tra, đánh giá KQHT của HS.

- Xử lý GV vi phạm quy định về kiểm tra, đánh giá.

- Thu thập thông tin từ học sinh về việc kiểm tra, đánh giá của GV.

4. Kết luận

Công tác quản lý hoạt động kiểm tra, đánh giá KQHT của HS các trường THPT huyện Phụng Hiệp, tỉnh Hậu Giang đã được thực hiện có hiệu quả. Tuy nhiên, trong quá trình quản lý hoạt động này, các trường chưa thực hiện tốt các chức năng của quản lý nên chưa thật sự kích thích GV đầu tư vào hoạt động kiểm tra, đánh giá. Các trường THPT huyện Phụng Hiệp, tỉnh Hậu Giang cần thực hiện đồng bộ các biện pháp trên để hoạt động kiểm tra, đánh giá KQHT của HS có chất lượng và phát huy tối đa tính hiệu quả.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Lê Thị Mỹ Hà (2010), “Đánh giá kết quả học tập của học sinh: định nghĩa và phân loại”, *Tạp chí khoa học giáo dục*, (61), tr. 21-24

2. Vũ Thị Ngọc Anh (2010), “Thực trạng đánh giá kết quả học tập của học sinh ở trường phổ thông và một số kiến nghị, đề xuất”, *Tạp chí Giáo dục*, (238), tr. 32-33

3. Bộ Giáo dục và Đào tạo (2012), *Quản lý hoạt động đổi mới phương pháp dạy học và kiểm tra đánh giá kết quả học tập của học sinh trong trường trung học phổ thông*, Nxb Đại học Sư phạm, Hà Nội

THE MEASURES OF EDUCATION MANAGEMENT ON TESTING AND ASSESSING STUDENTS' LEARNING OUTCOME OF SOME HIGH SCHOOLS IN PHUNG HIEP DISTRICT, HAU GIANG PROVINCE

ABSTRACT

Testing and assessing students' learning outcome is an indispensable activity for educational managers and institutions in general and high schools in particular. This article gives an overview of the reality of managing activities of testing and assessing students' learning outcome of some high schools in Phung Hiep District. On the basis of analyzing and evaluating the current status of the mentioned contents, this article suggests some measures improving the management of testing and assessing students' learning outcome of some high schools in Phung Hiep district.

Keywords: *Testing and assessing, students' learning outcome, management*

(Received: 31/8/2018, Revised: 24/10/2018, Accepted for publication: 11/9/2019)